

uw nummer

uw datum

ons nummer 5141-2017
onze datum 8 maart 2017
verzonden **- 8 MAART 2017**
inlichtingen bij M. Geenen/B. v. Cann/G. Simons
sector/afdeling BS/Welzijn
doorkiesnr. 0475 - 359 864

AAN

de leden van de commissie
Burgers en Samenleving

bijlage(n)
betreffende commissie-informatiebrief inzake In dit voorstel wordt u geïnformeerd over de voortgang van de aanpak laaggeletterdheid inzake motie 15M38 en het amendement van 10 november 2016.

Geachte leden,

De motie 15M38 heeft geleid tot een notitie die is besproken in de commissie van 28-6-2016. Toen is de afspraak gemaakt dat "in het eerste kwartaal van 2017 de wethouder een stand van zaken inzake de aanpak aan de commissie zal voorliggen". In deze brief wordt de stand van zaken behandeld.

Achtergrond

Naast de hiervoor genoemde motie is er op 10 november 2016 een amendement aangenomen over het vrijmaken van een jaarlijks bedrag van € 35.000,- euro voor de bestrijding van laaggeletterdheid. Naar aanleiding hiervan is er op 16 januari 2017 overleg geweest tussen wethouder Pleyte en beleidsmedewerkers Bert van Cann en Maartje Geenen over de invulling hiervan.

Het amendement is een gevolg van Motie M23 die eind 2015 is aangenomen en waarmee bij besluit van 1 november 2016 door het college een subsidie van €35.000,- is verleend aan Bibliorura in Roermond voor de inrichting van een Taalpunt. Met het amendement van november 2016 heeft de gemeenteraad daarnaast uitgesproken dat;

- Gelet op de problematiek extra (financiële) aandacht voor dit onderwerp gewenst is;
- Extra middelen in eerste instantie besteed moeten worden om methoden te ontwikkelen waarbij de kloof tussen vraag en aanbod wordt verkleind;
- De gemeente het initiatief moet nemen om werkgevers aan te moedigen om laaggeletterdheid op de werkplek aan te pakken.

Inzet van middelen dient daarom structureel te zijn en derhalve wordt er jaarlijks een bedrag van €35.000,- vrijgemaakt voor de bestrijding van laaggeletterdheid.

Taalpunt

Met de in november 2016 verleende subsidie aan Bibliorura is op 1 januari 2017 het Taalpunt van start gegaan. Het belangrijkste doel van het Taalpunt is het herkennen van laaggeletterdheid, het doorverwijzen en het versterken van het netwerk van taalaanbieders. In het Taalpunt kan men terecht

voor vragen over taal en taalcursussen, van hieruit wordt er doorverwezen naar de verschillende taalaanbieders binnen de gemeente. Behalve een doorverwijfsfunctie is een Taalpunt ook een laagdrempelige ontmoetingsplek voor cursisten, docenten, vrijwilligers en netwerkpartners waar diverse activiteiten georganiseerd worden rondom geletterdheid en basisvaardigheden. Het Taalpunt wordt gecoördineerd door de bibliotheek Biblorura, zij hebben hiertoe een taalconsulent aangesteld. Fysiek is er een locatie in de wijk 't Veld aanwezig en bij de bibliotheek zelf. De bibliotheek werkt in het Taalpunt samen met o.a. Wel.Kom, Stichting Lezen & Schrijven, UWV, gemeente Roermond en andere aanbieders van non-formele educatie.

Op 23 januari (ambtelijk) en op 13 februari (bestuurlijk) zijn er gesprekken geweest met de bibliotheek om o.a. de stand van zaken besproken. De bibliotheek geeft aan net gestart te zijn met de activiteiten in 't Veld in Roermond. Dit betekent dat er op dit moment nog weinig te zeggen is over de resultaten van het project. Afsproken is om in maart 2017 opnieuw om tafel te gaan en dan de eerste resultaten en ervaringen te bespreken en evalueren.

Taalaanbod Roermond

Naast het Taalpunt om laaggeletterdheid te bestrijden zijn er in Roermond nog een veelheid aan andere initiatieven te vinden gericht op dit thema. Een deel van deze activiteiten worden bekostigd uit de WEB-middelen voor volwasseneducatie. Daarnaast is er een groot taalaanbod dat wordt uitgevoerd door vrijwilligers. Hieronder enkele voorbeelden:

- Het complete aanbod volwasseneducatie van Gilde Opleidingen, met professionele docenten.
- Aanbod Biblorura; o.a. het Taalcafé, leesclubs en lessen rondom digitale vaardigheden.
- Aanbod Wel.Kom; o.a. taal- en conversatielessen door vrijwilligers op diverse niveaus.
- Regionale activiteiten van Stichting ABC.
- Stichting Lezen & Schrijven verzorgt o.a. trainingen voor docenten en vrijwilligers omtrent het herkennen van laaggeletterdheid.

In het commissievoorstel BS van 31 mei 2016 is in de bijlage een compleet overzicht opgenomen van het taalaanbod in Roermond. Op basis van het overzicht van dit aanbod en het aantal deelnemers dat hieraan deelneemt kan gezegd worden dat er momenteel voldoende aanbod is voor laaggeletterdheid in Roermond; op diverse niveaus, in grote of kleine groepen en op diverse plekken in de stad.

Netwerkaanpak

Eind 2016 is netwerkpartner Wel.Kom gestart met een klankbordgroep non-formele educatie waarin de partijen die zich in Roermond bezig houden met de bestrijding van laaggeletterdheid bij elkaar komen: Wel.Kom, Gilde Opleidingen, Stichting ABC, Stichting Lezen & Schrijven, Biblorura (Taalpunt) en de gemeente Roermond. Doel van deze klankbordgroep is om het netwerk te versterken en met name beter aan elkaar te verbinden om laaggeletterden op de juiste manier aan het meest geschikte aanbod te koppelen. Deze klankbordgroep is inmiddels twee keer bij elkaar geweest, de volgende bijeenkomst is op 20 maart a.s. Naar aanleiding van dit netwerk is de Stichting Lezen & Schrijven reeds gestart met het trainen van de vrijwilligers van Wel.Kom omtrent het herkennen van laaggeletterdheid. Vergelijkbare trainingen zullen in 2017 ook verzorgd gaan worden voor consulenten van de gemeente Roermond (o.a. teams WMO, zorg, schuldhulpverlening en sociale zaken). Daarnaast zullen in 2017 de nieuw in te richten wijkteams betrokken worden bij het herkennen en verwijzen van laaggeletterden.

Tot slot willen de partijen samen kijken naar het gezamenlijk coördineren van promotieactiviteiten omtrent het herkennen van autochtone laaggeletterden, er wordt gedacht aan het samenstellen van nieuwe filmpjes voor de lokale omroep. Alle partijen ervaren deze nieuw opgerichte netwerkaanpak als positief en kansrijk om meer laaggeletterden op een betere manier te bedienen.

Tel mee met Taal

Vanuit het Rijk sinds 2016 het actieprogramma Tel mee met Taal van start gegaan. Het kabinet geeft met dit programma een extra impuls aan het bestrijden van laaggeletterdheid en het voorkomen hiervan. Het actieprogramma is een initiatief van de ministeries van OCW, SZW en VWS en diverse partners en loopt tot en met 2018. Onderdeel van het actieprogramma is de mogelijkheid voor zowel samenwerkingspartners op het gebied van taalaanbod als werkgevers om subsidie aan te vragen voor de ontwikkeling van activiteiten.

Voor werkgevers houdt dit in dat ze subsidie kunnen ontvangen voor het laten bijscholen van werknemers op het gebied van taal. De medewerkers van het Werkgeversservicepunt zijn begin 2017 geïnformeerd over deze regeling met het verzoek dit onder de aandacht te brengen in de contacten met werkgevers. In het voorjaar 2017 zal geëvalueerd worden wat dit heeft opgeleverd en of er extra aandacht aan dient te worden besteed om meer werkgevers te motiveren om laaggeletterde medewerkers een taalaanbod te doen.

Knelpunt

Zoals hiervoor reeds aangegeven is er veel aanbod voor laaggeletterden op het gebied van taallessen en worden er ook op het gebied van het herkennen en doorverwijzen veel acties ondernomen en is er een goed netwerk opgestart. Echter, er is sprake van een knelpunt als het gaat om het herkennen, bereiken en motiveren van laaggeletterde autochtonen. In de activiteiten van alle partijen uit het netwerk wordt deze doelgroep altijd meegenomen in de wervingsactiviteiten, maar uit de praktijk blijkt echter dat vooral de allochtone doelgroep deelneemt. Dit terwijl uit onderzoek blijkt dat van alle laaggeletterden in Nederland (2,5 mln) een percentage van 65% autochtoon is.

De partijen uit het netwerk onderkennen dit knelpunt dat al een aantal jaren speelt, ook in de rest van het land. Het is moeilijk te zeggen of het komt omdat autochtone laaggeletterden het aanbod niet genoeg kennen of dat het ze niet aanspreekt. Het antwoord om deze groep goed te bereiken en motiveren ligt zeker niet voor het grijpen, zo laten de ervaringen van de afgelopen jaren zien. Het is niet zo dat er momenteel geen autochtone laaggeletterden op het aanbod afkomen, maar het is een kleine groep die zich ook nog eens verspreid over het totale aanbod.

Voorstel inzet structurele middelen bestrijding laaggeletterdheid 2017 en verder

Op basis van bovenstaande stand van zaken zijn de netwerkpartners van mening dat er zeker extra effort nodig is voor deze doelgroep. Hoe dit er precies uit moet zien (nieuw aanbod, nieuwe promotie of anderszins), gaan we nog verder onderzoeken.

Op basis van een positieve evaluatie is het voornemen om de middelen die conform amendement jaarlijks vrijkomen ook de komende jaren ingezet moeten worden op het versterken en in stand houden van de huidige netwerkstructuur met het Taalpunt als centraal verwijs- en informatiepunt. Daarnaast zal samen met alle netwerkpartners kritisch gekeken worden naar welke extra accenten nodig zijn om de autochtone doelgroep beter te bereiken en wat hiervoor nodig is. De verwachting is dat ook hier een gedeelte van de middelen voor ingezet zullen worden. Tot slot kan er nog gekeken worden naar de mogelijkheden om via Tel mee met Taal extra middelen aan te boren.

Met deze aanpak krijgen de huidige initiatieven en de opgezette structuur de tijd om een goede start te maken en kan er in de toekomst optimaal gebruik worden gemaakt van ervaringen.
Dit zorgt voor een samenhangend aanbod en een toekomstbestendige samenwerking.

Ik vertrouw u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De wethouder voor onderwijs, monumenten, cultuur en innovatie,

Ferdinand Pleyte